

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. — Upravnistvu naj se oglasovijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v petek 31. maja 1889.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Važen odlok.

Magistrat Tržaški se je dolgo z vsemi štirimi branil priznati slovenščino v Trstu deželni jezikom, sedaj ga je pa k temu visoko c. kr. ministerstvo prisililo in zaukazalo, da mora magistrat v slovenskem jeziku napisane uloge obravnavati in reševati. Da smo si Tržaški Slovenci to malenkost glede ravnopravnosti po dolgem in ostrem boji priborili, imamo se zahvaliti odboru za Dolenčev spomenik. Povod, s kojim so laške zagrizence na magistratu Tržaškem pritirali do spoznanja slovenščine deželnim jezikom v Trstu, je ta-le:

Po smrti nepozabnega Dolenca je odbor za postavljenje spomenika zaslužnemu možu prosil mestni magistrat dovoljenja, da mu dovoli staviti

na spomenik, ki je postavljen na pokopališči pri sv. Ani nad grobom pokojnega Vikt. Dolenca slovenski napis: „Viktorju Dolencu, prvoborniku slovenskemu na Primorskem, rojenemu 22. decembra 1841 v Senožečah, umrlemu 20. julija 1887. v Trstu postavil hvaležni narod“. To prošnjo vrne magistrat odboru z nalogom, naj jej priloži italijanski prevod, kojega ima zaprisežena osoba podpisati, da je napis za spomenik lingvistično pravilno zložen. Proti temu odloku je odbor na c. kr. namestništvo rekuriral in sicer 1. avgusta 1888. Ker rešitev do 13. oktobra ni stignila, prosil je gosp. predsednik Živic za njo, na kar dobi dne 12. novembra 1888 od magistrata vest, da je namestništvo utok zavrglo. Opiraje se na § 19. drž. zakona od leta 1867. iskal je odbor pri ministerstvu notranjih zadev pravice. Ta uloga je bila ministerstvu odposlana 18. novembra 1888, ker rešitve ni bilo, jo je g. Živic 1. majnika urgiral, na kar mu je bil 25. t. m. sledeči odlok dostavljen.

„Vrača se priložen utok slavnemu odboru, v roke g. V. M. Živica v Trstu ter se mu javlja, da je visoko c. kr. ministerstvo notranjih zadev z odlokom od 20. januarja 1889 št. 449, nam objavljenim z odlokom namestništva od 27. januarja 1889 št. 1503/II ukinilo določbo namestništva od 31. oktobra 1888 številka 17179/II, v kojoj istoni nahajalo nobenega prestopka zakonov v odloku tukajšnjega magistrata z dne 27. julija 1888, št. 28713/II, ter naslanjujoč se na § 16 zakona od 15. marca 1862, št. 18 izraža, da se je mestni magistrat v rečenem odloku zagrešil prestopka člena XIX drž. ustavnega zakona od 21. decembra 1867 št. 142, kajti slovenski jezik je deželni jezik v mestu Trstu (... perche la lingua slovena è una lingua del paese nella città immediata die Trieste.) Iz navedenega določila zakona izhaja tedaj mestnemu magistratu kot občinske oblasti dolžnost obravnavati ulogo napisano v onem jeziku. — Glede pa napisa ki se ima usekati na nagrobnem spomeniku Viktorja Dolenca, mestni magistrat videvši njegov obseg iz prevoda, ki si ga je oskrbel, ne more ga pripoznati.

Proti temu odloku glede tega, da se ne pri-

pozna nagrobni napis, dan je na voljo utok na magistratno delegacijo v 14 dneh.

Mestni magistrat v Trstu
dne 25. maja 1889.

Vodja: Gandusio.

Slovenski jezik je torej sedaj priznan, napisa pa magistrat vender le neče dovoliti. Odbor bo rekuriral do zadnjega mesta, slednjič bomo gotovo izposlovali in tudi magistrat do priznanja slovenskega napisa prisilili. Magistrat je sam prepričan, da ima odbor prav ali mislijo si gospodje v razpokanej palači, branimo se do zadnjega, vsaj tako bode ta slovenski napis na Tržaškem groblji po mogočnosti zakasnen.

Sedaj se pa obrnemo na Tržaške Slovence. Odlok ministerstva priznava slovenski jezik deželni jezikom v Trstu; kaj pa nam pomagajo vsi odloki, naj bodo še tako ugodni, ako se po njih ne ravnamo in se pri oblastnih materinega jezika ne poslužujemo, kajti prenaogi še v italijanskem in nemškem jeziku z magistratom in c. kr. uradi občujejo — sebi in celemu narodu v sramoto, našim protivnikom v posmeh. Poslužujte se torej zmirom in povsod jedino le slovenščine, ker le potem moremo upati in se je nadejati, da bo naš jezik v Trstu dobil one pravice, koje so mu postavno zagotovljene.

Ako bi imel kdo posla z magistratom in bi mu ta s slovensko ulogo zapreke stavljal, naj se obrne na polit. društvo „Edinost“, koje ga bo radovoljno v vsakem oziru podpiralo.

Položaj Slovencev mej nemškutarji.

Iz Konjic. [Izv. dop.]

Minule tedne narodnjaki zaradi tukajšnjih srenjskih volitev nismo mogli ne po dnevu, ne po noči hoditi v trgu mimo Al. Stancarjeve gostilne „pri jelenu“, da nas cvet nemškutarskih tržanov in fantalinov ne bi bil pozdravljaj s krikom, žvižganjem in bobnanjem po mizah. Zvečer prežali so skriti po raznih kotičih na domu vračajoče se, da so nas pri isti gostilni pravočasno po pasje natuliti mogli. Odlikoval se je posebno lesotržec Adalbert Wallner, koji na dva mirno mimo svojega doma

LISTEK

Blôdne duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš - Třebizský, preložil I. Gornik.

Prvi del.

I.

(Dalje.)

„Pravil sem, to dekletce ne doraste in če doraste, vzcveto ji na licih mesto rož solzice. Obvaruj vas božja roka, dobri ljudje!“

Adamec sédel je potem na stol, a vedno imajo obraz obrnjen na vas proti oni strani, kjer je stala hiša Květova.

Bolnika neso imeli ondu. — Světluška bila je zdrava kakor riba. Že davno spala je v svoji sobici in zdelo se ji je, da čita iz stare knjižice povest, kako je imel v neki deželi kralj jedino hčer, tako lepo, da so radi nje prihajali kraljeviči od vseh strani sveta na njegov dvor. A najedenkrat, ko je najbujneje razcvetela, začela je veniti, usihati. Govorili so, da jo je nekdo smrti zagovoril, ta-

kemu zagovoru potem ni pomoči. Nad vodo govore se lahko najčudotvorneje besede, čudotvorni voz naj bo še tako umetno zavozlan, ubožec mora umreti. Kralj iskal je pomoči po vsem svetu, hči pa je od dne do dne ginila, z obledelih lic odpadal ji je cvet za cvetom, dokler ni prišel jedenkrat slok, mlad, neznan mož z bledim obrazom in v črni obleki. Bilo je po letu, v vrtilih docvitale so poslednje rože. Sloki, mladi mož z bledim obrazom in v črni obleki šel je h kralju, da ozdravi hčer. Kralj mu jo je obljubil, ž njo pa ne polovico, temveč vse kraljestvo. Tujec šel je na vrt, kjer je ljubimka kraljeva najraje sedevala, na osehlj travi belela so obledela peresca uvelih in osuvsih se rož. Mladi mož pobiral je drugo za drugim, potem pa jih vrgel v veter na vse štiri strani sveta. Peresca so se razletavala, tujec pa je klical za njimi: „Uvelo listje odletaj, odletaj — na licih svežost razcvetaj, razcvetaj!“ Čudni mož pa je hodil na kraljevi vrt tri dni vselej pred solničnim vzhodom in zahodom. In vedno, kjer je bila kaka roža, kjer kako peresce na zemlji, zagnal ga je na jedno iz štirih strani sveta in pri tem peval, da je ves grad poslušal in niti ne dihal: „Uvelo listje odletaj, odletaj — na

licih svežost razcvetaj, razcvetaj!“ In minili so trije dnevi, v kraljevem vrtu ni bilo na zemlji ne jednega uvelega peresca, zato pa polno vzcvelih listkov najlepše rudečine na licih hčere kraljeve . . .

Adamec pa je mislil, da je Světluška bolna; po glavi blodila mu je zopet slutnja, da ne doraste, da ji mesto rož na licih zacveto solzice. Divna slutnja, ti stara glava! Ura bila je: dve. Adamec se je vzdignil, vzel trombo v levico, palico v desnico in šel čuvat. Trobil pa je nekako tiše, kakor bi mu pohajala sapa. Vender kadar je sicer Adamec čuval, tresla so se baje okna, in ljudje so včasih v polusnu mislili, da trobi angelj k poslednjemu dnevu.

Pred domom Květovim je obstal, vender ustnika trombe ni naslonil na ustni. In sicer je to delal vselej. Prsi napel je vselej kar je najbolj mogel in pihnil je v trombo, kar najmočnejše. Sodnik Květ je imel to rad, Adamecu pa je bilo do njegove naklonjenosti, ker sta imela oba tako jednako trde, svojevoljne glave.

Skozi razpoke oknice svetloba ni več bliščala. Ponočni čuvaj šel je na okolu skoro po prstih, da bi jih ne zbudil, ako je kdo bolan ali če spi.

(Dalje prih.)

šetajoča gospoda iz iste gostilne pridrvi, ter palico vihteč na nju zakriči: tu so — in plune. Ta človek skrival se je dolgo za neko navidezno olikanostjo, a poslednje srenjske volitve spravile so ga celo iz ravnotežja in sedaj se vede, kakor bi vse druge v Kniggetovih naukih prekositi hotel ka-li. Je le iz istega gnezda!

Dne 15. t. m. praznovali smo narodnjaki v prijateljevem stanovanji, tedaj v privatni hiši, god treh svojih, pa komaj se pogovarjati začnemo, že na ulici pod oknom naglo po tukaj obče znanem, najgršem izrastku človeškem zlobnana druhal žvižga, kriči in upije, da se je preko pol trga čulo.

Kdor naše južnoštajerske kulturonosce v trgih in mestih pozna, dobro ve, da neso preveč izbirljivi, da kaj radi na skrajno surovo silo sežejo. Navadno se blapci pijani našuntajo, za katerimi se „gospoda“ v zadregi lahko skrije. Slovenci smo se tedaj zarad teh izgrediv in pobalinskega obnašanja pri g. županu dr. L. tukajšnjem odvetniku, pritožili ter ga povprašali, hoče ali zamore-li mir narediti in nas braniti. Na to dobimo v roke svojega narodnega starosta g. J. Š. odgovor in odlok, koji je gotovo vredno, da se objavi, ker našega župana prečudno označuje.

Začetkom nam g. župan pove, da je krčmarja, pa tudi lesotrzca glede na naše pritožbe povprašal, a ona vse zanikavata, da ona le nasprotno trdita, da so le Slovenci bujskali, kajti sprehajali so se zaporedoma pred „jelenom“ gori in doli in na uho nategovali, kaj gostje — liberalci — pri odprtih oknih govore.

Seveda je ta trditev od konca do kraja podla laž. Slovenci na strani Stancarjeve hiše stopinje storili neso, ampak le na nasprotni cesti hodili. Pa je že navada in načelo naših nemčurjev, da vse tajijo, kar so zakrivali, če je tudi jasno kakor beli dan. To si štejejo v posebno čast in vrlino, to je pošteno, takšna laž nikogar ne omadežuje. Ž njo se še pobahajo in najmanjše je „hetz“.

Dalje pa trdi g. župan, da se zares kali v poslednjem času, pa samo po Slovincih, ki so že pred volitvijo, še huje pa potem v slovensko-klerikalnih listih „Gospodar“ in „Süd. Post“ občinski zastop in volilno komisijo nesramno napadali, pa tudi posamičnike, liberalne tržane nespodobno obirali. Neka nepoklicana oseba je še tako nagajiva in hudomušna, da nalašč časopise po trgu raztroša, in po hišah članke čita.

Sedaj se pa kaže modrost županova točno tako-le:

Verjeti hočem, da Vi, g. Š. osebno ničesar nemate s tem rogovilenjem opraviti, toda priporočam Vam, da sramotilne članke v „Gospodarji“ in „Süd. Post“ čitate, kajti jasno Vam bode na mah, kdo izzivlje. Glede na upliv, ki ga imate v svojih somišljenikih, reči moram, da ste poklicani, a kot tržan Konjiški celo obvezani paziti, da stranka Vaša ne bode še v naprej izzivala. Ne bo Vam težko poizvedeti, kdo ali kateri te sramotilne članke piše in razpošilja. Primitetistega zaradi dosedanjih časopisnih zločinov za ubo in prepevajte mu v bodoče jednako delovanje. (To je v originalu podrisano debelo). Potem mislim, da morem jamčiti za želeni mir. Po sedanjih razmerah pa ne morem posebnih ukrepov in korakov storiti. D. Mih. Lederer.

No sedaj hvala Bogu, pa znamo, kako in kedar se v Konjicah mir kali. Če se po časopisih krivice, ki se Slovincem godé, če se gola resnica, ki seveda naše strastne nemškutarske tržane hudo v oči bode, razkrije tedaj Slovenec mir kali. Dokazite nam g. župan, če smo le trohico krivo poročali ali resnico zasuknili. Da naši nemčurji in njihov župan svet s posebnim vatlom merijo, da si sebi samim vse dovoljujejo, nam Slovincem pa vse odrekajo, celo pravico do pritožbe po časopisih — to davno vemo. Nikdar nismo o njem in modrosti njegovi visokih misli imeli, kajti kdor se svojemu narodu izneveri, ne obeta mnogo, pa da kaj tako bedastega, odurnega skoro bi rekli — fantalinskega piše ali podpiše to že vse presega. Naj ne sodi župan družih po sebi in svojih ušesih, naj se le za svoje trese, da se spamti. Pa bati se je, da se še to, kar je zdravega in brez napuha v glavi, pokvari. Evo ga, Podgorjana iz Rožne doline blizu sv. Jakoba na Koroškem doma, kjer bivajo sami Slovenci. Kakšan je pa naš Mihelj iz Konjiča ves.“

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 29. maja.

Dunajski Vaterland objavil je jako poučen članek o **požidenji** velic in srednjih učilišč. Iz tega članka poizvemo, da je leta 1863/64. bilo na Dunajskem vseučilišču 382 židovskih in 1875 kristijanskih dijakov, leta 1885/86. pa že 2095 židovskih in le 3318 kristijanskih dijakov. Tedaj se je število židovskih dijakov v 22 letih skoro posestorilo, dočim se število kristijanskih dijakov niti podvojilo ni. Na vseučilišču v Pragi je l. 1881/82. bilo 242 židov in 1853 kristijanov. Leta 1882/83., ko je vseučilišče že bilo razdeljeno, na češkem vseučilišču samo 15 židov in 962 kristijanov, na nemškem pa 278 židov in 1151 kristijanov. Dve leti pozneje je pa na nemškem vseučilišču bilo že 381 židov in 1082 kristijanov in na češkem 43 židov in 1680 kristijanov. Iz teh števil se razvidi, da se število židovskih dijakov tudi v Pragi razmeroma hitreje množi nego število kristijanskih. Jednako je na srednjih šolah. Na gimnazijah v deželah zastopanih v državnem zboru je bilo leta 1885. 43.900 kristijanov in 7361 židov na realkah pa 13.132 kristijanov in 2410 židov. V primeri s prebivalstvom je torej veliko več židovskih nego kristijanskih dijakov. To razmerje pa postaja leto za letom za kristijane neugodnejše. Židje, ki dovrše vseučilišča so največ zdravniki in odvetniki, ker jih v državne službe še prav ne marajo.

V **ogerskem** državnem zboru se je poslanec Ungron potegoval za avtonomijo katoliške cerkve. Priporočal je, da bi se škofje volili, kakor so se nekdanj. Potem bi kapiteli imeli kaj veljave in bi škofje ne mogli tako samovoljno gospodariti, kakor sedaj. Pa tudi lajkom bi se moralo dovoliti, da bi se udeleževali uprave cerkvenih in šolskih zakladov. Uprava ne spada mej verske resnice, o katerih lajki nič ne razumijo. Cerkevna disciplina pripada škofom, a je vender treba, da se škofom včasih kaj zakriči v ušesa, kadar česa nečjejo slišati ali videti. To se bode godilo, če se uvede avtonomija katoliške cerkve, ki bi po mnenji Ugronovom se dosti ne razločevala od avtonomije protestantskih cerkva. Sedanja organizacija cerkve diši po absolutizmu, ker po njej državljani nima jo pravice reševati zadev svojih. Govornik je tudi jako hudo kritikoval samovoljo škofov, ki lahko miselno gospodarijo s premoženjem zakladov, ki neso odmenjeni le za nje, a tudi za podporo nižjemu duhovstvu, cerkve in bolnice. „Vaterland“ obsoja Ugronov govor. Drug Dunajski tudi odločno katoliški list pa posebno odobrava misel, da bi kapitel volil škofe, katere bi potem v Rimu potrdili. Taki škofje bi lahko več dobrega storili za cerkev, ker bi ne bili tako zavisni od države.

Vnanje države.

Predvčeraj je **bolgarski** knez položil temeljni kamen za novo vojaško šolo, ki se bode gradila zunaj Sofije. Te slovesnosti udeležilo se je mnogo častnikov in družih dostojanstvenikov. Knez je v daljšem govoru naglašal, kake važnosti bode vojaško učilišče za bodočnost dežele. Poslopje bode stalo milijon frankov. Mej gledalci bil je v neuradni lastnosti tudi angleški diplomatični zastopnik gospod Burian. Drugih diplomatov ni bilo.

Vlada **rumunska** se pogaja z jednim delom liberalcev, da bi jo podpirali, ko bode opozicija predlagala, da se izreče pravosodnemu ministru nezaupnica. Posreduje senator Marzescu, kateremu je baje Catargiu obljubil ministerski portfelj, če bode njegovo prizadevanje uspešno. Od tega pogajanja je baje zavisen obstanek sedanje vlade.

Kralj **italijanski** ostavlja je **z nemško** prestolnico in vrnil se je čez Švico v Italijo. Kakor se vidi, se je kralj jako izogibal avstrijskega ozemlja na svojem potovanju. Morda se je bal zameriti narodu, ki nikakor ne goji simpatij do naše države. Nekateri listi že sklepajo iz tega, da v Italiji ne marajo za zvezo z Avstrijo in da jo bode Italija kmalu razrušila. Nek francoski list je izvedel, da se je v Berlinu sklenila nemško-italijanska vojaška konvencija, v katero se pa ni vsprejela Avstrija.

Zbornica **francoska** je vsprejela budget za bogočastje nespremenjen. Skrajna levica je predlagala, da se ves budget za bogočastje izbriše, toda njen predlog, ki meri na delitev cerkve od države, se je zavrgel z veliko večino.

Ministerski svet **španjski** se je posvetoval o položaji. Ministerski predsednik je naglašal, da mora vlada prej ko mogoče uvesti občno volilno pravico. Nekateri drugi poslanci imeli so proti temu razne pomisleke. — Položaj na Španjskem ni nikakor prav jasen. „Impartial“ misli, da v štirinajstih dneh pride do ministerske krize. Drugi listi mislijo, da se bode obdržala sedanja vlada.

Dopisi.

Iz Ljubljane 20. maja. (Pomožni uradniki v — državnem zboru.) [Dalje.] — Če si ogledamo nekoliko uzroke in povod dotičnih postav, zlasti one z dne 19. aprila 1872. l. — ki so se izdale v prid doslužnim podčastnikom, in za katere se je zlasti bivši minister za deželno brambo močno

potegoval, — kakor n. pr. v 14. seji drž. zbora in zatem v 7. seji VII. sesije gospodske zbornice in jih primerjamo s sedanjo prakso, se vidi takoj, koliko je ta v nasprotju s pravim namenom in zmisлом postave. Zatorej bi bila v prvi vrsti potreba skrbeti za to, da se postava tolmači in uporablja za to, kar je v soglasji z njenim smotrom.

Po postavi z dne 19. aprila 1872. je pri omenjenih podčastnikih na ono „prednost“ za uradniška mesta, kakor jih navaja § 5., le tedaj ozir jemati pred družimi soprosilci, če so izkazali se v istini popolnoma sposobnimi. Že te besede same kakor tudi razloček službenih vrst, ki jih naštevata §§ 4 in 5 te postave, kažejo dovolj, da so — v pravem zmislu postave — vojaškim proslcem le ona službena mesta izključljivo „odprta“, katera omenja baš § 4. — Glede ostalih mest, t. j. tistih, ki jih omenja § 5. imenovane postave, se je pa na te vojaške prosilce le tedaj pred družimi civilnimi prosilci ozirati, če so le ti dokazali poleg popolne zmožnosti tudi potrebno sposobnost za to službo.

Kakor pa je znano in samo po sebi umljivo in nedvomljivo, ima o tej in takej „zmožnosti“ ali bolje „sposobnosti“ jednega ali drugega prosilca za tako mesto, dotična oblast, ki to službo v istini podeli, razsoditi. To stališče pa je sčasom, kakor uči skušnja in obile debate v poslanskej kakor tudi gospodski zbornici, uprav zgubilo se, kajti ta moč razsojati o sposobnosti in zmožnosti prosilčev, prepustila se je kar brevi manu vojaškim oblastvom in tako se je po teh skoval za vojaške prosilce (t. j. podčastnike) glede vseh civilnih služb nek izključljiv privilegij ali patent, kar pa ne ustreza, ni zmislu (namenu) postave, ni koristi dotične službe! (To se pravi z družimi besedami: Vojaške oblasti so v teh slučajih dobile v roke patent, da spravijo take podčastnike „pod streho“, s tem pa že tudi postavodajne kroge v blamažo, ker je ta praksa službi v popolno škodo, o čemer govore stara in vsak dan nova fakta! Dost. dop.)

Da je ta in taka praksa službenim interesom v škodo, o tem govore brezštevilni zgledi vsakdanje skušnje (!! Sic! dost. dopis.) i. dr. — In zakaj li ne? To vse zaradi tega, ker z imenovanjem teh podčastnikov na razna uradniška mesta — kakor uči skušnja in so izjavili se že večkrat dotični merodajni faktorji, katerim gre o tem sodba, ni pridobil uradnih in toliko zmožnih močij, kakeršnih zahteva baš službeni posel. In to vključ najboljše volji, katero je tak novoimenovani uradnik iz vrste podčastnikov imel. Pač pa se je pri takih prilikah pokazalo, da te podčastnike prekašajo v veliki meri stari pomožni uradniki dotičnega urada, zlasti kar zadeva stvarno znanje, izvedenost in praktično izvežbanost in zmožnost. Glede tega bi se marsikateri pomožnih uradnikov stavil brez vsacega pomisleka v jedno in isto vrsto s takim podčastnikom uradnikom. Da, najzmožnejši iz mej teh zlikal se je stoprav pa daljšej rabi za zmožnega uradnika na pr. v manipulacijski stroki in družih pisarniških poslih, in pri tem vsem bil je temu podčastniku uradniku učitelj in „desna roka“ baš jeden izmed pomožnih uradnikov v dotičnem uradu. (Ta „čast“ [!] naj bi mu bila menda nekako odškodovanje za v nebo upijočo krivico, ki se mu je zadala s preziranjem pri kompetenci. — Ironija! Dost. dop.)

Ta praksa pa tudi nasprotuje zmislu postave. Zakaj?! § 7. postave z dne 19. aprila določuje, da ima vojno oziroma ministerstvo za deželno brambo tistim podčastnikom, ki so opravičeni za uradniška mesta prositi (kompetirati), dati nek certifikat, v katerem je posebej še dostaviti: sposoben za uradniška mesta. Že iz splošnega obsega te postave („sposobnost za uradniška mesta“ ...) v zvezi z določbo § 12. omenjene postave, ki govori, da ima tak podčastnik (certifikatist) poleg splošne sposobnosti dokazati tudi druge znanosti in spretnosti za prošeno uradniško mesto, — sledi pač jasno, da ima vojaška oblast pravico razsojati le glede splošne sposobnosti tacega vojaškega prosilca (kompetenta) in sicer na tak način kvalificirati ga, da s tem ne seže ob jednem v pravice razsoje civilne oblasti, ki dotičnikom taka uradniška mesta podeljuje. Tu se mora ozirati ta vojaška oblast na najsposobnejšega in najbolj zaslužnega prosilca.

Da je le to razlaganje postave pravo, nas prepriča tudi določba naredbe ministerstva za deželno brambo, z dne 12. julija 1872, drž. zak. štev. 98. (Dalje prih.)

Iz učiteljskih krogov 26. maja. [Izv. dopis.] (Še nekaj o šolstvu in deželni avtonomiji.) Mnogo se je že pisalo o tem predmetu, toda ker ta stvar še ni dognana, hočemo tudi mi navesti nekaj opazk. Deželna avtonomija bila bi Slovincem le na korist, ako bi bili združeni vsi v jedno kronovino. Tako pa preti z avtonomijo več polovici slovenskega naroda pogin, ker nasprotniki bi tam, kjer so v večini, brezozirno postopali proti nam. Pri sedanjih razmerah naj bi naši poslanci namesto avtonomije zahtevali posebni § v državni šolski postavi, ki določuje ločitev otrok v ljudski šoli po narodnosti; da se pa ustreže tudi nemškemu konservativcem — še ločitev po veri, ako ravno pri pouku v osnovni šoli različnost jezika napredek ovira v višji meri, kakor različnost vere. Dalje naj bi se potegovali slovanski poslanci za posebne šolske oddelke (departements) pri našem ministerstvu, ki bi imeli pri šolstvu enak delokrog, kakor ga bode imel poljski in češki senat pri najvišjem sodišči.

S tem se ne bode nikakor pomnožilo število uradnikov, kakor misli Lienbacher, ker delo ostane isto naj se že izvršuje v tem ali onem jeziku. Pač bi pa prišli na ta način tudi Slovani do višjih služb, kar je čisto prav, ker Nemci se ostentativno nečeje slovenskih jezikov učiti.

Konečno naj še omenimo vladno predlogo o nameščevanju stalnih okrajnih šolskih nadzornikov. Stalni šolski nadzorniki bili bi gotovo v prid šolstvu, ako bi se pri imenovanju postopalo objektivno in če bi v deželah z mešanim prebivalstvom ne prevladal strankarski upliv pri njihovem imenovanju.

Tudi pri tem velevažnem vprašanju se naši poslanci nikakor ne smejo prenatgati! —

S štajerskega Posavja 26. maja. [Izv. dop.] Mnogozasluzni okrajni zdravnik g. dr. Keppa, ki je imenovan okrožnim fizikom mesto dr. Schneidza v Celji, zapustil nas bo v kratkem. Čeravno je vestnemu gospodu čestitati na tem odlikovanju, vendar je na drugej strani obžalovati, da nas izkušeni gospod doktor baš letos zapusti, ko nas neče zapustiti huda nadloga nalezljivih boleznij. Če tudi je bil on nekaterim na potu zaradi natančnega izpolnjevanja uradnih dolžnostij, vendar bo mnogim mnogim, zlasti pa onim žal za njim, ki so ga imeli veliko let za svojega nikdar nevoljnega domačega zdravnika. Ohraniti ga hočemo v najboljšem spominu.

Tu za Savo, zlasti pa v Sevnškem okraji razsajajo že dlje časa osepnice, vmes pa se tudi prikazuje škrlatica („rudeča bolezen“) in difterida. Vsled tega zaprlo se je zaporedoma že petero šol, namreč: v Zabukovji, na Blanci, v Sevnici, pri sv. Antonu in v Rajhenburgu. Žalost in skrb ljudstva pa še povikšuje okoluost, da imamo premalo zdravnikov. — Odkar je umrl Videmski in Rajhenburški ki ima že do 80 let, fizično oslabil, navezani smo v Posavji Brežiškega okr. glavarstva na pomoč iz Brežic ali pa iz Sevnice. — Na pomoč s Krškega in Radeč ni lahko računati, kajti ta dva gospoda sta itak preobložena. Govorilo se je nekaj časa, da deželni odbor štajerski nastavi že letos zdravnika tudi v Rajhenburgu, a si je premislil, čeravno bi bil tak čin jako umesten, kajti trg leži skoro v sredi med Brežicami in Sevnico, je tik kolodvora poleg broda preko Save na razpotji treh cest, katerih jedna, pet ur dolga, pelje skoz obljudnate kraje: Koprivnico, Podsredo itd. v Kozje, kjer se le najdeš zopet zdravnika, ako ni dr. Heiss pri bolnikih kje gori pri Planini, ali pa daleč tam doli na Hrvatskem. Niso tedaj tukaj pri nas nikakor redki slučaj da umrje kdo brez zdravniške pomoči, če tudi je znabiti bitko zdihoval po njej. In to je v resnici žalostno; v tej zadevi smo mi štajerski Posavčani res na slabem! Smo pač daleč od Gradca!!

Pretekli teden sta cepila osepnice: g. Medic v Sevnškem, g. dr. Keppa pa v Brežiškem okraji. Hvalevredno je od zadnjega, da ni izpustil nobenega šolarja iz šole poprej, da je imel nastavljenega koz. Brez energije ne gré vsikdar. — Veselo je bilo videti, kako so tudi odrasli silili k njemu; širi se tedaj boljše prepričanje tudi v tej zadevi. Vender je pa še dokaj ljudij, ki ne verujejo, da je cepljenje osepnic gotova pomoč proti nalezljivim kozam, pa tudi ne, da se primejo osepnice. No mladina je manj trmasta in drži več do učenih zdravnikov, nego pa do babjeverskih mazačev in zagovorilcev, raji posluša pametne ljudi, nego pa brezsolane „babe“, ki še menda ne vedo, da uši na živini niso nikakor živinska, ampak človeška bolezen z imenom — neumnost, nemarnost.

Za Posavčane zanimiva novica je ta, da se je v začetku spomladi po večšakih pregledal grofa Rutkowskega rudnik na severu Rajhenburške župnije. Veščaki bili so presenečeni vsled obilnosti izvrstnega premoga. Ravnatelj jam, g. Juzek, prišel je v malo tednih iz Příbrama nazaj ter se stalno naselil v Rajhenburgu, da nadzoruje že pričeto delo v jamah. Govori se že o železnici, ki se ima graditi od kolodvora do kake 2½ ure oddaljenega rudnika. Ako se oni veščaki niso zmotili, potem je v našem Posavju v kratkem pričakovati novega življenja. Vinorejcem v Brežiškem okrajnem glavarstvu upadel bode sčasoma ves pogum, kajti trtnej uši pridružila se je sedaj še druga uima, namreč perenospora, katero ljudje „strupena rosa“ imenujejo. Bolezni uime pa slabe cene kmetijskim pridelkom morajo spraviti kmetovalca na nič. Bog pomagaj!

Od Boleške 27. maja. [Izv. dopis.] Dne 19. t. m. podali smo se h koncertu, kojega so priredili č. gg. pevci Šaleške čitalnice v gostilni gospoda J. Hausenbichlerja v Žalci. Udeležba bila je velikanska; rodoljubi in rodoljubkinje iz skoro vseh krajev Savinjske in Šaleške doline in drugod prišli so poslušati Šaleške slavčke. Dosedaj nismo imeli prilike slišati jih — a slišali in brali smo hvalepolne ocene o njihovem petju; to je bil uzrok, da se nam je dne 19. t. m. prav zelo mudilo v prijazni in narodni Žalec. Ob ½7. uri bili so pevci pozdravljeni v imenu trga in tudi v imenu „Slov. društva“, koje je ob 3. uri popoldne zborovalo. Kmalu potem slišali smo mile, lepe in krepko doneče glasove Šaleških pevcev. Vse pesni vsopreda pele so se prav izvrstno in z naudušeno in skoro brezkončno pohvalo poslušalcev. Občinstvo je sè svojim gromovitim ploskanjem gg. pevce tako rekoč prisiliti hotelo, da naj bi vsako pesen ponavljali, kar so tudi drage volje storili, ali pa kako drugo pesen za „navrček“ dali. Zahvalimo se jim tem potom, v prvi vrsti pa gosp. Kramarju, kot pevovodji, za izredni užitek, kojega so nam pripravili; ob jednom pa prosimo, da bi se skoro zopet oglasili v kakem kraji mile naše domačije.

Slovenska pesen vzbuja, razširi in utrjuje našo rodno zavest slehernega človeka, sosebno pa našo rodno zavest našega prostega ljudstva v večji meri nego-li vsako drugo sredstvo; zategadel so taki izleti v narodnem oziru neprecenljivega pomena. Želili bi le, da bi kmetško ljudstvo pri enakih prilikah ustopnine prosto bilo — kar pa v Žalci — kakor smo slišali — nikakor mogoče ni bilo, ker je imel dotični odbor za godbo, za vabila, za deko racijo itd. nad 50 gld. stroškov.

Koncertu sledil je ples, kojega se je mladi svet — navzlic precejšnji toploti — do belega dne udeleževal. Kako pa tudi ne? Saj je bilo precejšnje število brdkih in izbornih plesalk, katere bi bile celo dr. Mahniča na druge misli spravile in tako iz Saulusa Pavlusa naredile. Drugi gostje pa smo se pri finem Kukčevem pivu in pri „žlatnem brandnerji“ s petjem in prijateljskim pomenkovanjem kratkočasili. Ko nas je ljubo solnce pozdravilo, bila je naša naudušenost blizu vrhunca in podali smo se na pot domov. Vrlim Žalčanom pa vskliknemo: Na veselo svidenje ob kratkem. Pribolski.

Domače stvari.

— (Osobne vesti.) G. Marko Glaser, častni kanonik in župnik pri Sv. Petru pri Mariboru, dobil je viteški križ Fran Josipovega reda. — Dvorni svetnik in vodja okrajnega glavarstva v Gorici baron Fran Rechbach dobil je povodom svojega umirovljenja komturski križ Fran Josipovega reda. — Poštenu svetniku Karolu Pokornemu z Dunaja izročeno je vodstvo poštne nadravnateljstva v Trstu.

— (Imenovanje.) Naš rojak gosp. Ivan Lisec, dozda ekspeditor II. vrste na tukajšnji postaji južne železnice je v priznanje svojega izredno povoljnega službovanja imenovan ekspeditorjem višje vrste (ausser der Tour); ta novica bo gotovo obradostila Ljubljansko občinstvo, pri katerem je imenovani gospod po pravici priljubljen zaradi svojega uljudnega in postrežljivega postopanja. — Čestitamo!

— (Zavedno in za narodno prosveto uneto učiteljstvo nečega slovenskega mesta) poslalo je g. katehetu Eckertu v Pragi nastopno brzojavko: „Slava vrlému zastopniku jedinstva Slovincov in Čehov in pisatelju „Na obranu!“ — Želimo, da bi se ta ideja še dalje širila mej obema narodoma.

— (Družbe sv. Cirila in Metoda) drugi zvezek „Rudolf Habsburški“ je priporočil te dni kranjski deželni šolski svet vsem šolskim knjižnicam po kranjski deželi — isto tako je Tržaško namestništvo blagoizvolilo naročiti vsem svojim okrajnim šolskim svetom, kojim je delovanje s slovensko mladino, naj opozarjajo na omenjeno knjižico pri šolskih bukvarnah in naj uplivajo, da bi se ob slovesnih prilikah delila mej šolsko mladino. — Čast in poštenje obema visokima uradoma!

— (Poštni „debit“ uzkračen) Notranje ministerstvo uzkratilo je glasilo „Slavjanskega blagotvornega občestva, „Slavjanskija Izvestija“ na podlagi § 26. tisk. zak. poštni debit v vseh v državnem zboru zastopanih kraljevinah in kronovinah.

— (Dr. Eduard Glantschnigg, odvetnik v Celji, naznanil je odvetniški zbornici, da se iz Celja preseli v Maribor. Ta preselitev spominja nas nemškega izreka: „Die Ratten verlassen das sinkende Schiff“.

— (Slovenski klub na Dunaji) ima svoj deveti večer v soboto 1. junija t. l. v restavraciji „Zur goldenen Kugel“ I. Am Hof štev. 10. mezzanin. — G. dr. Murko nadaljeval bode svoj govor: „Spomini na Rusijo“. — Začetek ob osmi uri. — S tem vabijo se na Dunaji bivajoči Slovenci, da se udeleže v obilnem številu tega večera.

— (Vabilo k slavnosti o priliki razvitja društvene zastave,) katero bode praznoval „Dolenjski Sokol“ s sodelovanjem „Dolenjskega pevskega društva“ v Novem Mestu dne 8., 9. in 10. junija 1889. leta. Vspored: Dne 8. junija: Ob devetih zvečer podoknica kumici. Potem koncert pri g. Brunerju. — Dne 9. junija: Ob petih zjutraj budnica. Ob devetih shod v telovadnici. Ob polu desetih pozdrav vseh gostov pri slavoloku. Ob desetih sv. maša na trgu in razvitje zastave. Potem slavnostni spreved. Ob polu jedni banket v čitalniški dvorani. Ob štirih popoldne izlet v Žunhovo hosto; ondu narodna veselica s slavnostnim govorom, telovadbo, petjem in godbo. Ob devetih zvečer sijajen ples v čitalniški dvorani.

— Dne 10. junija: Ob devetih zajutrek pri gosp. Tučku. Ob desetih popoldne pohod šole na Grmu. Ob jedni po obedu izlet v Toplice. — Opomba: P. n. gospoda, ki se želé udeležiti te slavnosti, naj blagovolé slavnostnemu odboru to naznaniti najkasneje do 5. junija, ker na poznejša oglasila se radi banketa ne bode moglo ozirati. Kuvert pri banketu stane 1 gld. 50 kr. za osebo. — P. n. gospodje, ki se hoté udeležiti petja, naj blagovolé priti k skupni vaji, 9. junija ob osmih popoldne v čitalniško dvorano.

— („Popotnik“) ima v 10. številki nastopne vsebino: Prvo zborovanje „Zaveze slov. učiteljskih društev v Ljubljani“. — Nekoliko črtic iz domače vzgoje v prostih Slovincih. (Predaval Ivan Strukelj). — Čmerlji. (J. Koprivnik). — Pedagogiški razgled. — Iz „zaveze slovenskih učiteljskih društev“. — Dopisi. — Novice in razne stvari. — Natečaji. —

— (Napredek hrvatskih učiteljev) kaže se zopet v tem, da imajo že strokovne liste za pojedine predmete. Pred kratkim je začel posebni „risarski list“ izhajati kot priloga „Napredaka“, ki zaradi svoje izborne vsebine zasluži tudi obilne podpore od slovenskih učiteljev.

— (Nov vozni red.) Državna železnica izpremenila bode s 1. dnem junija svoj red, kate-rega priobčimo v prihodnji številki. Za danes le toliko: Gorenjski vlak bode iz Ljubljane odhajal ob 6. uri 45 min. zjutraj, ob 11. uri 40 minut popoldne in ob 5. uri 25 minut popoldne, prihajal pa ob 7¹⁵ zjutraj, 5⁵¹ popoldne in ob 10. uri zvečer. Ob nedeljah in praznikih vozil bode od 16. junija do 15. septembra še poseben vlak.

— (Požar.) Iz Lukovice se nam piše: V nedeljo 26. t. m. zvečer uničil je hud požar večino gospodarskih poslopij obče znanemu krčmarju in trgovcu z lesom Martinu Veverju po domače Slaparju v Lukovci. Ogenj je morala zanetiti zla roka, kajti vnelo se je na štirih krajih ob jednem in tako naglo, da družba gospodov, ki so sedeli v krčmi, in domači ognja niso zapazili, da je bilo že vse v plamenu. Natakaraica je šla par minut prej v ledenico po pivo, in niti dima ni videla niti duha po smoji čutila; par minut pozneje pa sta bila že dva poda, streha nad ledenico, trije kozolci in jedna shramba za vozove in sode, (šupa) — vse se ve da je s slamo krito — v groznem plamenu. Naši gasilci pa so bili tudi pridni, posre-

čilo se jim je, ogenj popolnoma omejiti na že goreče strehe in tako rešiti vso Lukovico. Kajti ko bi ne imeli brizgalne in gasilcev, vnela bi se bila kolarija in za njo pa dolgi hlev, tudi še s slamo krit in za tem pa ogromne skladvenice subega boro-vega lesa, desk in remelnov. Da bi potem sosed-nim hišam ne bilo več pomoči, je jasno, in vsak je čutil to silno nevarnost. Gospod Vever ima škode okoli 3000 gld., pogorela poslopja pa so bila za-varovana samo za 900 gld. Našim gasilcem in na-čelniku njihovega gosp. L. Mlakarju pa velja največje priznanje za točnost in varnost, s katero se je delalo, in za požrtvovalnost, s katero so ustra-jali vsi do poznega jutra v težkem delu pri briz-galnicah. A jedno moramo še omeniti: Razumeti ne moremo, da se trpi toliko lahko gorivega ma-terijala sredi vasi nakopičiti, kakor tu! Nekoliko isker in vse je v plamenu. Kako težko je občini kaj storiti, to ve vsak, kako eksekutivno ima ona? da pripuša slavnemu cestni erar na državni cesti pri-vatnim kar več sto sežnjev subega lesa zložiti in to sredi vasi na ozkem prostoru — to nam je ne-umevno.

— (Oblak se je utrgal) v ponedeljek po-poludne na Krasu in železnico mej Drago in Bor-štom na več krajih tako poškodoval, da je bil že-leznični promet tako dolgo ustavljen, da se je tir popravil.

— (V Dolenji Hrušici) pod Ljubljano otvori se nov poštni urad dne 1. junija.

— (Vabilo.) Celjsko učiteljsko društvo zbo-rovalo bode nedeljo, dne 2. junija t. l. ob 11. uri predpoludne v okoliški šoli v Celji. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Društvene reči. 3. Poročilo gosp. A. Gradišnika o I. glavnem zboru „Zaveze sloven-skih učiteljskih društev“ v Ljubljani dne 22. in 23. aprila t. l. 4. Kako se delajo resolucije za ver-sko šolo? 5. Nasveti. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— (Razpisano) je na učiteljski Ljubljan-skem mesto glavnega učitelja za nemščino kot glavni predmet, geografijo in zgodovino kot stranska pre-dmeta. Prošnje do 24. junija. — Razpisano je mesto finančnega tajnika v območju finančnega ravnatelj-stva kranjskega, eventualno mesta finančnega kon-cipista. Prošnje v 4 tednih.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 28. maja. V Niršanu proti strajk. Kakor javlja „Prager Abendblatt“ dobila sta dva batalijona v Plznu povelje, da sta pri-pravljena na odhod.

Levov 28. maja. Pri požaru v Pod-hajchih zgorelo 600 hiš. Škode je nad milijon goldinarjev. Dvanajst osob poginilo v ognju.

Beligrad 28. maja. Preteklo noč po-skušali so dijaki, delavci in tolpa ljudstva raz-dejati hišo bivšega ministra Rakića in zažgati parno pekarijo Markovićevo. Žandarmi in vo-jaki so to preprečili, pri tem je bilo na obeh straneh več ranjencev. Žandarmerija je le slepo streljala. Policija se pritožuje, da celo ljudje iz boljnih krogov branijo izgreznike in ne do-puščajo, da bi je odpeljali v zapor, sklicujoč se pri tem na novo ustavo. Za danes zvečer preté novi izgredi.

Beligrad 28. maja. Izgrede zakrivali so naprednjaki, ki so začeli napadati občinstvo. Vest, da je več naprednjakov ubitih, ni osno-vana. Ranjenih je pač več naprednjakov, a večinoma le lahno. Izgredi so bili le lokalnega značaja in neso bili naperjeni proti nobeni ev-ropski vlasti.

Bruselj 28. maja. „Etoile Belge“ ob-javlja pismo ministerskega predsednika Beer-naerta na ministra notranjih zadev, Devolderja, iz katerega je vidno, da je ministerski pred-sednik s pomočjo najetih vohunov skušal zva-biti socialiste, da bi bili z orožjem v roci na-potili se v Bruselj. Objava ta napravila naj-večjo senzacijo. Rečeni list pravi: Ako Beer-naert in Devolder še ostaneta v kroninem svetu, je to največja sramota za Belgije narodno čast.

Rim 29. maja. Crispi zvečer dospel.

Pariz 29. maja. Perrin, ki je na Car-nota bil ustrelil, obsojen na štiri mesece v ječo.

Madrid 29. maja. Verjetno, da se bodo kabinet in voditelji strank sporazumeli. Zbor-nične seje bodo se najbrže dne 8. junija zopet pričele.

Razne vesti.

* (Volilo.) Grof Hoyos, avstrijski poslanik v Parizu, preselil se je koncem tega meseca v pre-krasni hōtel, kateri je vojvodinja Galijerska vo-lila našemu cesarju z namenom, da se tamkaj na-stani avstro-ogersko poslanstvo. Proti koncu letoš-njega poletja pak bode grofija Hoyosova v prav po knežje urejeni palači priredila posebno slavnost.

* (Požar.) Iz Levova se 26. t. m. javlja: Brzjavke došle predsedstvu tukajšnjega namest-ništa in predstojništvu ogajegascv poročajo, da je okrajno mesto Podhajce popolnoma v ognju. — Žalibože pogorelo je nesrečno mesto vkljub poslani pomoči. Škodo cenijo nad pol milijona goldinarjev. Beda je veličanska.

* (Štrajk.) Iz Rima se 26. t. m. poroča: Kočijaži in sprevozniki rimske in laške družbe om-nibusov in tramvajske železnice ustavili so vnovič svoje delo. Promet je prenehal, le še nekoliko voz prevaža z redarskim spremstvom potnike.

* (Nezgoda na železnici.) Iz Novega Yorka se 24. t. m. poroča: Blizu St. Louisa pri-petila se je pretekli četrtek strašna nesreča na že-lznici, ko je osobni vlak skočil s tiru s toliko silo, da so se zdrobili vsi vagoni. Petinštirideset pot-nikov, mej temi mnogo smrtno ranjenih. Nezgodo prouzročili so roparji, da bi ložje vlak oropali. Se li jim je rop posrečil, še ni znano.

prinaša v 10. številki naslednjo vsebino: Strankar-stvo Slovanov na Češkem. — Osnovna šola in Po-ljaki. — O kritiki dr. Mahnič. O zasebnikih in nezasebnikih v cerkvi. — O zaslugah Slovencev za staroslovansko literaturo. — Črtice iz cerkvene povestnice srbske. (Dalje.) — Dopisi. — Pogled po slovanskem svetu. a) Slovenske dežele. b) Ostali slovanski svet. — Književnost.

„SLOVANSKI SVET“ izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se po-šilja naročniku izdajatelju „SLOVANSKEGA SVETA“ v Gorico. — Naročnina znaša: za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld. Za Ljub-ljanske naročnike in dijake velja: celoletno 3 gld. 60 kr., pololetno 1 gld. 80 kr., četrtletno 90 kr.

Za vnanjo porabo. Pri protinu in trganji, bo-lečinah po udih in vsakovrstnih unetjih pokazalo se je po-sebno uspešno Moll-ovo „Francosko žganje“. Stekle-nica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštne-m povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Du-naji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se iz-rečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 12 (55 - 6)

— (Zasledeni ponarejalci ustne vode.) Bilo je že omenjeno, da v obče po vsem civilizovanem svetu tako priljubljeno in razširjeno Anatherin ustno vodo zobo-zdravniku dr. J. G. Popp-a na Dunaji zlasti na Ogerskem v velikej meri ponarejajo in kvarijo. Ko je izdelovatelj v Budimpešti osnoval generalno zastopstvo za Ogersko, zma-tral je načelnik generalnega zastopstva za dolžnost svojo, nastopiti večje potovanje po Ogerske, da jdenkrat naredi konec tem sleparijam. Uspeh tega potovanja je bil čudovit. Do sedaj je dal v 9 krajih na 10 mestih kaci 130 stekle-nic ponarejene Anatherin ustne vode konfiskovati in proti ponarejalcem začeti sodnje korake. To stane sicer precej denarja, toda izdelovatelj hotel je jdenkrat prav korenito potrebiti, ker bi dober glas te že 40 let preskušene vode utegnil trpeti zaradi nespretnih ponarejanj dobičkaželnih ljudi. Da se ponarejalec delo oteži in koristi velicemu občinstvu, sklenil je izdelovatelj, steklenice povekšati za polovico prejšnje količine. Izdelovatelj rad to žrtvuje z nado, da se bode občinstvo v bodoče bolj varovalo pred pokvarjenimi, ponarejenimi in družimi ničvrednimi in neko-risnimi sredstvi. Cena Anatherinovej ustnej vodi dr. J. G. Popp-a je po velikosti steklenice 50 kr. do gld. 1.— in gld. 1.40. Zahtevaj le dr. Popp-a Anatherin ustno vodo, ker te sicer lahko prevarijo. To ustno vodo ima dvorni zobo-zdravnik dr. J. G. Popp na Dunaji, kjer naj se pismeno na-roči, in vse lekarnе, droguerije in parfumerije. (617—18)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

28. maja.

Pri **Maltēi**: Haupt, Bilina, Sinnreich, Lederer, Neu-bauer, Kohn, Burkhad z Dunaja. — Brosović iz Bribira. — Pelikaa iz Brna. — Rom iz Kočevja. — Mauerhofer iz Pristave.

Pri **Slonu**: Schönfeld, Lukič iz Gradca. — Petrič iz Zagreba. — Gaudia iz Ponikve. — Stupica iz Gorice. — Kavčič iz Razdrtega. — Mattoey iz Gorice. — Navelli iz Trsta. — Aglas, Wierl z Dunaja. — Stampf iz Prage. — Arko iz Zagreba.

Pri **Južnem kolodvoru**: Tomšič iz Višnjegore. — Lewin iz Berolina. — Ekar iz Predvora. — Vidmar iz St. Ruperta. — Lovše iz Domžal.

Tržne cene v Ljubljani

dne 29. maja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6	Špeh povejen, kgr.	68
Rež,	4 66	Surovo maslo,	76
Ječmen,	4 66	Jajce, jedno :	1 5
Oves,	2 83	Mleko, liter	7
Ajda,	4 83	Goveje meso, kgr.	54
Proso,	5	Telečje	48
Koruza,	5	Svinjsko	52
Krompir,	2 67	Koštrunovo	32
Leča,	12	Pišanec	60
Grah,	13	Golob	18
Fižol,	11	Seno, 100 kilo.	2 23
Maslo, kgr.	84	Slama,	2 32
Mast,	70	Drva trda, 4 metr.	6 50
Špeh frišen	54	„ mehka, 4	4 25

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
28. maja	7. jutraj	730.5 mm.	15.6° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	730.8 mm.	21.8° C	z. jz.	d. jas.	
	9. zvečer	731.8 mm.	16.4° C	sl. jz.	jas.	

Srednja temperatura 17.9°, za 1.0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 29. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včera	danes
Papirna renta	85.90	85.45
Srebrna renta	86.20	85.70
Zlata renta	109.35	109.35
5% marcna renta	100.70	100.55
Akcije narodne banke	908.—	904.—
Kreditne akcije	307.50	306.—
London	118.30	118.65
Srebro	—	—
Napol.	9.41	9.42 1/2
C. kr. cekini	5.59	5.61
Nemške marke	57.85	58.—
4% državne sročke iz l. 1864	250 gld.	136 gld. 25 kr.
Državne sročke iz l. 1864	100	180
Ogerska zlata renta 4%	102	15
Ogerska papirna renta 5%	97	20
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	75
Dunava reg. sročke 5%	100 gld.	124
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	50
Kreditne sročke	100 gld.	186
Rudolfove sročke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	128
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	233	25

Hiša na prodaj.

Leta 1886. na novo zidana hiša v dve nadstropji visoka na **Krškem št. 82**, na Solskem trgu, pri farni cerkvi, pripravna za prodajalnico ali kako drugo obrt, ki je vsa v kaj dobrem stanu, **proda se iz proste roke.** Več se izve pismeno ali ustno pri oskrbniku **Janezu Sterle-tu**, živinozdravniškem ponosniku na **Krškem št. 47.** (397—1)

Prodajalnica z mešanim blagom, z magacinom in jedno sobo

na **Rakeku**, vse tikoma lesnotrznega prostora, **dá se za več let v podzakup.** Natančnejše poizve se pri **Avugstu Gaspari-ju** na **Rakeku** (Notranjsko). (399—1)

Hiša na Vrhniki,

zraven farne cerkve, obstoječa prtilčno iz dveh sob, ma-gacina, kuhinje, shrambe in dveh kletij; v prvem nad-stropji iz šest sob, kuhinje in shrambe. V hiši je dobro obiskovana **gostilna** in obširna **usnjarija**, pripravna je pa tudi za prodajalnico. Tik hiše je vrt, dva živinska in jden svinski hlev, vezani kozolec z 12 štanti in več njiv, kakor tudi okolo 10 oral črnega gozda,

proda se prostovoljno pod ugodnimi pogoji skupaj ali posamezno.

Natančnejše pove lastnica **Franciška Javornik** na **Vrhniki.** (402—1)

Štev. 9467

(403—1)

Košnja v najem!

V ponedeljek 3. dan junija t. l. do-poludne ob 9. uri se bode košnja mestnih senožeti **ob zagrebški veliki cesti, pod Rakovnikom, pri konjaču v Trnovem in pri kolezijskem mlinu za 1889. leto** po očitni dražbi kosoma oddala v najem.

Dražba se bo pričela ob 9. uri dopoludne na senožeti pod Rakovnikom, kamor se na-jemniki vabijo, in se bode po zgorej omenjeni vrsti nadaljevala na drugih senožetih.

Mestni magistrat Ljubljanski,
dne 25. maja 1889.

Travnik

4 1/2 orala, blizu v Mestnem logu, se
tako v ceno proda. (400)

Natančneje pri Winkler-ji pred Križankami.

FRIDERIK HOFFMANN

urar na Dunajski cesti
priporoča v lepi izbi (398-1)

darila za birmo

in prosi za obilne naročbe.

Semena.

Velikansko peso, nemško in
domačo deteljo, raznovrstne
trave in sočivja

prodaja po najnižji ceni in zanesljivo kaljive

PETER LASSNIK

v Ljubljani.

Poštne naročila se proti poštnemu povzetju
hitro razpošiljajo. (181-24)

Gg. šolskim predstojnikom
in učiteljem

(104-16)

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem
na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjarstvo in obdelovanje sadnih dreves,
in sicer: drevesna strgulja, škarje za go-
senice, ročna lopatica, drevesna žaga,
sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik,
cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnar-
ski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa
na lepo popleskani leseni plošči
urejena in po prav nizki ceni.

P. n. občinstvu naznanjam, da sem odprl svojo

notarsko pisarno
v **Kranjski Gori.**

Priporočam se v vseh, v moje uradno področje spadajočih pravnih
poslih, kakor tudi kot zagovornik v kazenskih stvareh.

Aleksander Hudovernik,

(401-1)

c. kr. notar v Kranjski Gori.

Na najnovejši in najboljši način

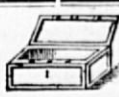
umetne

(825-49)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtenjem živega

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradskega (čevlarskega) mostu, I. nadstropje.

Proti ognju varne

železne kasete,

ki se dajo z vijaki pritrditi, kakor tudi
rabljene in nove, proti
ognju varne

BLAGAJNICE

prodaja cenó

S. BERGER, Wien, Bräunerstr. 10.

Brnsko sukno

za elegantne

pomladanske in poletne obleke

v odrezkih po 3-10 m, to je po 4 Dunajske
vatle vsak odrezek, kateri stane

gld. 4.80 iz fine
gld. 6.— iz finejše
gld. 7.75 iz jako fine
10.50 iz najfinejše

pristine ovčje volne.

Nadalje blago za ogrtače, s svilo pretkano grebe-
nasto sukno, letni loden, blago za livreje, blago
iz sukanca, ki se sme prati, fino in najfinejše črno
sukno za salonske obleke i. t. d. i. t. d. razpošilja
proti povzetju zneska kot rečna in solidna
dobro znana (106-30)

zaloga sukna

SIEGEL-IMHOF v BRNU.

Izjava: Vsak odrezek je 3-10 m dolg in 136 cm
širok, torej zadostuje za celo moško obleko.
Tudi se pošlje vsacega blaga toliko metrov, ko-
likor kdo želi. Jamči se, da se pošlje ravno tako
blago, kakor se izbere vzorec.

Uzorec zastoj in franko.

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“

po nizkej ceni.

Št. 54. Pr.

Razpis služeb.

Pri mestni hranilnici Ljubljanski je **začasno** popolniti
uradniški mesti, namreč ono

blagajnika

z letno plačo 1200 (dvanaest sto) goldinarjev in ono

kontrolorja (ozir. knjigovodje)

z letno plačo 1000 (tisoč) goldinarjev.

Oba uradnika bosta morala položiti kavicijo v znesku
letne plače.

Prosilcem je dokazati poleg znanja obeh deželnih jezikov v go-
voru in pismu popolno zmožnost za hranilnični posel, zlasti vsestran-
sko izurjenost v trgovinskem knjigovodstvu. — Prednost imajo taki,
ki so vrhu tega zvešeni v zemljiško-knjižnih stvaréh.

Prošnje je uložiti pri mestnem magistratu Ljubljanskem

do 10. dne junija letos.

V Ljubljani, 18. dan maja 1889.

Župan: Grasselli.

Najboljše in najcenejše

OLJNATE BARVE

v ploščevinastih pušicah

se dobivajo pri

ADOLFU HAUPTMANN-U

LJUBLJANA.

(218-27)

Patentovane Strakosch-Boner-jeve
stroje za pranje in munge

priporoča (57-25)

ALEXANDER HERZOG

Dunaj, Graben, Bräunerstrasse 6.

Katalogi zastoj in franko.

Nekaj čisto novega v dijetetiki

je naravna, veliko v sebi imajoča, z oblastveno
koncesijo z umetno, svobodno ogljenčevo kislino
nasiščena, na novo v trgovino došla

Kostrevniška

Rimska slatina

pri **Rogateci.**

Srečno združenje prirode in umetnosti, nepre-
kosljiva dijetetična pijača, kakeršne še dosedaj
ni bilo,

rudniško-slatinska sodna voda,

zdravejša, kakor tako imenovana v sifonih napol-
njena, bolj se peneča, nego druge nahajajoče se
mineralne vode.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah, prodajalnicah
rudniških vod, pri trgovcih in direktno pri
oskrbnistvu Rimske slatine, pošta Rogatec-Slatina
(na Štajerskem). (305-6)

JAKOB KURENT

v **Lukovci pri Brdu**

izdeluje iz najboljšega blaga in prodaja po
nizki ceni vsakovrstne (356-5)

bele, zelene in rujave posteklene

lončene peči,

štedilno orodje i. t. d.

Darila za birmo

v največji izberi in po zelo nizkih cenah

priporoča

JOSIP GEBA

urar

(394—1)

v Ljubljani, Slonove ulice števil. 11.

C. k. generalno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic.

Osnova izdajalnice voznih listkov v mestu Ljubljanskem.

V interesu ugodnosti potujočega občinstva, osnuje se

s 1. dnem junija 1889. leta

v mestu Ljubljanskem izdajalnica voznih listkov.

Prevzel jo je zavarovalni in parobrodni agent **Josip Pavlin** in se bodo izdajali za

Vižmarje, Medvode, Škofjo Loko, Kranj, Sv. Jošt, Podnart-Kropo, Otoče, Radovljico, Lesce-Bled, Dovje, Kranjsko Goro, Rateče, Trbiž, Žabnico, Beljak, Celovec via Glandorf in Dunaj via Amstetten

listki za tja in listki za tja in nazaj 2. in 3. razreda v njegove poslovalnici

v Ljubljani, Marijin trg št. 1

po dnevi od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer po jednaki ceni, kakor pri osebni blagajnici južne železnice v Ljubljani.

Na Dunaji, meseca maja 1889.

(395—3)

C. k. generalno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic.

Za čas stavbe

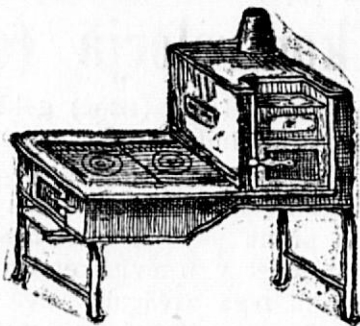
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

(103—16)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavce (Lengensfelder Gyps) za gnojenje polja.

Otvorenje vrta.

Udano podpisani si usoja naznanjati, da je **zopet otvorena**

gostilnica na Glinicah

(poprej „Pri Miklavu“)

z velikim lepim vrtom

in prosi za mnogobrojni obisk.

Za dobre pijače, ukusna gorka in mrzla jedila, kavo, čokolado i. t. d., kakor tudi za točno postrežbo se bode najboljša skrbela.

Vsak četrtek ob 7. uri pečenka na ražnji.

Z velespoštovanjem

(388—3)

Andrej Zallar.

Največjo izber modnih

solnčnikov

prosto in elegantno narejenih, nadalje

dežnikov

v vseh velikostih, iz solidnega blaga in skrbno narejenih, priporoča po čudovito nizki ceni

L. MIKUSCH

izdelovalec dežnikov in solnčnikov

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 15.

Kostumski solnčniki, prevlačena in poprave izvršé se dobro in po ceni. — Naročila na zunan na posamične solnčnike in dežnike se hitro izvršé po poštnem povzetju.

Prodajalcem na drobno so na zahtevanje na razpolaganje obširni ceniki.

(261—5)

40 letni renommée!

Profesorji c. kr. klinike na Dunaji, profesor Drasehe, profesor Schnitzler, pok. profesor Oppolzer, kakor tudi več drugih slovečih zdravnikov zapisujejo in priporočajo le pristno in svetovno slavno c. kr. dvornega zobozdravnika

Dr. POPP-a Anatherin ustno vodo

za vsakdanjo porabo, ker je boljša, nego vsaka druga zobna voda, kot preservativno sredstvo proti vsem zobnim in ustnim boleznim, priznana voda za grgranje pri kroničnih vratnih boleznih in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod, katera, če se hitro rabi z

Dr. POPP-a zobnim praškom ali zobno pasto,
ohlani vedno zdrave in lepe zobe.

Pri neprestani rabi dr. Popp-ovih zobnih sredstev se prepreči in odstrani rast drobnih gliv, za katere je ustna votlina tako ugodna tla, katere se lotijo zob, da začne gniti.

Dr. Popp-a zobna plomba je najboljša, z njo si vsak sam lahko zamaši votle zobe.
Dr. Popp-a zeljiščeno milo proti spuščanju vsake vrste in posebno priporočljivo za kopelji.

Cena: Anatherin ustna voda v dvojno povečanih steklenicah po 50 kr., gld. 1.— in gld. 1.40. — Anatherin zobna pasta v puščicah po gld. 1.22. — Aromatična zobna pasta à 35 kr. — Zobni prašek v škatlicah po 63 kr. — Zobna plomba v etuji gld. 1.—. — Zeljiščeno milo à 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene Anatherin ustne vode, ki je po analizi le iz kislin napravljeni preparat, s katerim se zobje prezgodaj uničuje, se izrecno svari.

(615—36)

Dr. J. G. POPP, Wien, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarnah J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Bir-schitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Edvard Mahr, Peter Lassnik, bratje Krisper; v Postojni: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Bömeles, lekar; R. Engelsberger, trgovina z galanterijskim blagom; v Idriji: J. Wario, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; Martin Pettau, trgovec; v Škofji Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Litiji: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Rizzoli, lekarja; A. Gustin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Ormožju: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar.

J. Deller-jeva

Jedino razprodajo za Kranjsko ima

J. LININGER

v Ljubljani, Rimska cesta 9.

RADGONSKA

Najboljša

mizna in osveževalna pijača.

Preskušeno zdravilo

za katar sapnih organov, protin, revmatizem, želodčne in mehurne bolezni.

najčistejša alkalična

Se ne sme zamenjati z

Radenjsko

kislino.

(209—21)

KISLINA.